Проблем климатских промена

1	**Температура ваздуха на Земљи од 19. века:**
А	**Остала је непромењена**
Б	**Спустила се**
В	**Порасла је**
Г	**Нагло је порасла, а затим се опет спустила**

2	За колико се повећала температура на Земљи од друге половине 19. века?
А	За 1.2 °C
Б	За 2 °C
В	За 5 °C
Г	За 10 °C

3	Ваздушни омотач Земље се назива:
А	Хидросфера
Б	Литосфера
В	Атмосфера
Г	Криосфера

4 **Клима је:**

А Средња вредност атмосферских елемената изнад неке области током дужег низа година

Б Карактеристике времена одређене учесталошћу падавина

В Временске прилике током једне седмице

Г Оно чега се стари људи сећају о временским обрасцима, предање о времену

5 Који од понуђених појмова су најмање важни за климу?

А Температура ваздуха

Б Количина падавина

В Доминантни ветрови

Г Географска дужина

6 Каква је клима у Барселони?

А Арктичка клима

Б Умерено континентална клима

В Тропска клима

Г Суптропска клима

7 **Релативно влажна клима је типична за:**

А Ирску

Б Монголију

В Северну Африку

Г Грчку

8	Коју климатску зону карактеришу висока температура ваздуха и велика количина падавина, које су равномерно распоређене током године?
А	Екваторијалну
Б	Субекваторијалну
В	Тропску
Г	Суптропску

9	Какву климу описује следећа реченица? „Просечна температура ваздуха током лета је 30 °C, а зими 20 °C, са великом количином падавина, што је посебно изражено током топлије сезоне.”
А	Екваторијалну
Б	Субекваторјалну
В	Тропску
Г	Суптропску

10 Које ваздушне масе су присутне током хладнијег дела године у субекваторијалној климатској зони на северној хемисфери?

А Арктичке

Б Умерене

В Екваторске

Г Тропске

11 Којим ваздушним масама одговарају високе температуре и ниска влажност ваздуха?

А Арктичким

Б Умереним

В Екваторијалним

Г Тропским

12 Где је забележена највиша температура ваздуха у хладу на Земљи од 56,7 °C?

А У Намибијској пустињи

Б У околини Мртвог мора

В У Долини смрти

Г У Сахарској пустињи

13 Који делови се најбрже загревају због утицаја климатских промена?

А Јужна Европа

Б Тропске географске ширине

В Арктик

Г Јужна хемисфера

14 Како се зове наука која се бави праћењем, проучавањем и прогнозирањем временских прилика?

А Климатологија

Б Хидрологија

В Глациологија

Г Метеорологија

15 Шта је предмет проучавања палеоклиматологије?

А Актуелне климатске промене настале као последица човековог утицаја

Б Клима у далекој прошлости

В Планинска клима

Г Клима у будућности

16 Коју од понуђених метода научници користе како би сазнали каква је била клима на Земљи стотинама хиљада година уназад?

А Проучавање прстенова на дрвећу

Б Проучавање мехурића ваздуха у арктичком леду

В Проучавање сателитских снимака

Г Проучавање метеоролошких података

17 Када се завршио последњи глацијални период?

А Пре око 100 година

Б Пре око 1.000 година

В Пре око 10.000 година

Г Пре око 100.000 година

18 Када научници очекују да ће започети следећи глацијални период?

А Никад

Б За 1–3 милиона година

В За 10.000–30.000 година

Г За 100.000–300.000 година

19	Који од следећих фактора само има краткорочни утицај на климу (нпр. у трајању од неколико година или деценија)?
А	Померање континената
Б	Вулканске ерупције
В	Промена нагиба Земљине осе
Г	Емисија гасова са ефектом стаклене баште узрокована човековим утицајем

20 Какав утицај имају вулканске ерупције на климу?

А	Оне немају никакав утицај на климу
Б	Утичу на раст глобалне температуре ваздуха
В	Утичу на пад глобалне температуре ваздуха
Г	Оне понекад утичу на раст, а понекад на пад глобалне температуре ваздуха

21 Који је од наведених гас са ефектом стаклене баште?

А Азот (N_2)

Б Угљен-диоксид (CO_2)

В Угљен-моноксид (CO)

Г Кисеоник (O_2)

22	Који од наведених гасова са ефектом стаклене баште чини 75% од укупне емисије која је узрокована човековим утицајем?
А	Метан (CH_4)
Б	Угљен-диоксид (CO_2)
В	Сумпор хексафлуорид (SF_6)
Г	Азотни-субоксид (N_2O)

Утицаји климатских промена

23 **Када клима постаје топлија, ниво светског океана:**

А Расте

Б Опада

В Остаје непромењен

Г Не може да се предвиди

24 Која од наведених земаља ће највише осетити последице пораста нивоа океана за више од једног метра до краја овог века?

А Бангладеш

Б Швајцарска

В Аустрија

Г Непал

25 Који од наведених градова није угрожен порастом нивоа светског океана?

А Бангкок

Б Њу Орлеанс

В Шангај

Г Беч

26 **Које године су Србију задесиле дотад највеће поплаве?**

А 2009

Б 2011

В 2014

Г 2017

27 У којем од наведених географских региона је торнадо најчешћи?

А Централна Азија

Б Арктик

В Западна обала Африке

Г Централне и јужне државе САД-а

28 Која од наведених природних катастрофа није повезана са климатским промена?

А Екстремне суше

Б Земљотреси

В Учестала торнада

Г Лавине

29 Како се зову куће које Ескими не могу да направе ако нема довољно снега?

А Јурте

Б Иглои

В Типи

Г Вигвами

30 Који од наведених екосистема има највећи специјски диверзитет?

А Коралнн гребен

Б Тајге

В Тропске шуме

Г Афричке саване

31 На које екосистеме не утиче повећање нивоа и температура воде светског океана?

А На слане мочваре

Б На коралне гребене

В На алпске ливаде

Г На шуме мангрова

32

Ти си екотуриста ако:

А **Куваш храну на огњишту док кампујеш**

Б **Путујеш у најлепша места на планети авионом**

В **Посматраш ретке животиње**

Г **Минимално утичеш на природу и окружење за време одмора**

33 Према класификацији заштићених подручја Међународне уније за очување природе (IUCN), економска активност није дозвољена у:

А Споменицима природе

Б Заштићеним стаништима

В Строгим природним резерватима

Г Националним парковима

34 Шта се штити у резервату биосфере?

А Читава биосфера

Б Типична, природна станишта

В Ретке врсте животиња које се ту лове

Г Подручја изванредне природне лепоте

35 Која од наведених земаља има највише површине под шумом?

А Канада

Б САД

В Бразил

Г Русија

36 Који климатски фактор одређује северну границу бореалних шума?

А Температура ваздуха

Б Количина падавина

В Атмосферски притисак

Г Облачност

37 Који климатски фактор одређује јужну границу бореалних шума?

А Температура ваздуха

Б Количина падавина

В Атмосферски притисак

Г Облачност

38 Која врста дрвећа је најзаступљенија у Србији?

А Црни бор

Б Багрем

В Буква

Г Бели бор

39 Који део Србије има најмање површина под шумама?

А Војводина

Б Шумадија

В Браничево

Г Тимочка крајина

40 Која врста дрвећа у Србији је најосетљивија на климатске промене?

А Храст лужњак

Б Јасен

В Граб

Г Врба

41 Апсорпција угљеника у младим шумама:

А Је већа него у старијим

Б Је мања него у старијим

В Се не дешава

Г Се не дешава, јер младе шуме емитују угљеник

42 Какав је однос између емисије и апсорпције угљеника у шумама у којој је више старијег дрвећа?

А Апсорпција је већа од емисије угљеника

Б Емисија је већа од апсорпције

В Апсорпција је приближно једнака емисији угљеника

Г Старије дрвеће не може да апсорбује угљеник

43 Како канадске шуме утичу на ниво угљеника у атмосфери?

А „Усисавају” угљен-диоксид

Б Извор су угљен-диоксида

В Емисија је једнака апсорпцији

Г Нема размене гасова са атмосфером

44 **Највеће светске резерве слатке воде су у:**

А Језерима

Б Рекама

В Глечерима

Г Подземним водама

45 **70% воде коју човек користи служи за:**

А	Пиће
Б	Спремање хране
В	Санитарне потребе
Г	Наводњавање

46 У којем је од наведених региона посебно изражена суша?

А У Централној Африци

Б У Југоисточној Азији

В На малим острвима Карипског мора

Г У Скандинавским земљама

47 **Највећи климатски проблем земаља Блиског истока у блискоj будућности биће:**

А Недостатак воде за пиће

Б Превелика влажност ваздуха

В Топљење пермафроста

Г Учестали тропски циклони

48 Са порастом нивоа мора, која пољопривредна култура би глобално имала смањену производњу?

А Пиринач

Б Пшеница

В Јечам

Г Кукуруз

49 **Најочигледнији знак климатских промена у планинским областима је:**

А Топљење глечера

Б Повећање броја ветровитих дана

В Исушивање планинских река и језера

Г Смањење количине падавина

50 Која је најдужа река на свету?

А Конго

Б Волга

В Нил

Г Мисисипи

51 **Клизиште на планинама је:**

А Снежна маса која клизи или пада низ падину

Б Озбиљна поплава

В Земља и камење које се креће низбрдо

Г Ураганski ветар

52 **Како климатске промене чине глацијална језера опасним?**

А	У језерској води се формирају отровне хемијске супстанце
Б	Вода у језеру постаје претопла због повећања температуре ваздуха
В	Топљењем глечера расте ниво воде у језеру, што ствара опасност од поплава и клизишта
Г	Инсекти који преносе болести размножавају се у језеру

53 Који економски сектор, карактеристичан за планинске области, је најмање осетљив на утицај климатских промена?

А Туризам

Б Рударство

В Пољопривреда

Г Производња хидроенергије

54 **Колики проценат руске територије је прекривен пермафростом?**

А	80%
Б	60%
В	30%
Г	20%

55 За колико процената се смањила површина под снегом и ледом на Арктику током последњих 40 година?

А 10%

Б 20%

В 50%

Г 100%

56 Која последица услед климатских промена има најмањи утицај на живот људи и екосистеме Арктика?

А Јаки, све учесталији ветрови (мећаве и олује)

Б Смањење површине и дебљине леда

В Дуготрајни топлотни таласи током лета

Г Нагло и повећано топљење пермафроста

57 Шта је од наведеног „топлотно острво”?

А Острво у тропском региону света

Б Острво којем прети нестанак због пораста нивоа мора

В Центар великог града у којем је температура ваздуха виша него у предграђу

Г Део шуме која је изгорела у пожару

58 Ко ће највероватније први изгубити посао због последица климатских промена?

А Банкар у Сингапуру

Б Учитељ у Индији

В Фармер у Кенији

Г Ватрогасац у Мексику

59 Коју особу би могли да сматрамо климатском избеглицом?

А Немачки пензионер који се сели на турско приморје

Б Турчин који је добио бољи посао у Немачкој

В Хаићанин који се преселио у САД, јер је његово село уништио снажни ураган

Г Фармер који се сели из јужне америчке државе Тексас у северну државу Монтану због веће плате

60 **Колики део светске популације живи испод границе сиромаштва?**

А	50%
Б	35%
В	15%
Г	мање од 10%

61 У којој земљи житељи имају најнижи национални доходак?

А У Бразилу

Б У Немачкој

В У Туркменистану

Г У Етиопији

Ублажавање утицаја климатских промена

Угљенични отисак

62 **Основни извор емисија гасова са ефектом стаклене баште који потиче од људских активности је:**

А Сеча шума

Б Превоз путничким возилима

В Производња и употреба енергије

Г Пољопривреда

63 Која држава емитује највише гасова са ефектом стаклене баште?

А САД

Б Кина

В Русија

Г Велика Британија

64 Који од наведених извора енергије спада у необновљиве?

А Енергија плиме

Б Биогориво

В Сирова нафта

Г Соларна енергија

65 Који од наведених извора енергије не спада у фосилна горива?

А Уранијум

Б Природни гас

В Тресет

Г Угаљ

66 Који се од наведених извора енергије највише користи у свету?

А Природни гас

Б Сирова нафта

В Дрво

Г Снага ветра

67 Који од наведених извора енергије има најмањи утицај на климу?

А Угаљ

Б Природни гас

В Соларна енергија

Г Сирова нафта

68 Који од наведених извора енергије емитује највећу количину гасова са ефектом стаклене баште по јединици произведене енергије?

А Угаљ

Б Соларна енергија

В Сирова нафта

Г Природни гас

69 Које од наведених супстанци се не могу добити из сирове нафте?

А Стакло

Б Гума

В Пластика

Г Гас

70 **Која је разлика између термоелектране-топлане (ТЕ-ТО) и термоелектране (ТЕ)?**

А ТЕ-ТО загрева воду, а ТЕ производи електричну енергију

Б ТЕ-ТО производи електричну енергију за велике градове а ТЕ електричну енергију за мање градове и села

В ТЕ-ТО производи електричну енергију и топлоту, а ТЕ само електричну енергију

Г ТЕ-ТО је централна дистрибутивна станица, која прима енергију из мреже малих ТЕ

71 **Због чега није пожељна изградња нуклеарних електрана?**

А Нуклеарне електране емитују више угљен-диоксида него друге врсте електрана

Б Нуклеарне електране стварају опасан радиоактивни отпад и постоји опасност од несрећа са катастрофалним последицама

В Тешко је пронаћи погодну локацију за изградњу нуклеарних електрана

Г Резерве нуклеарног горива су готово исцрпљене

72 **Ветроелектране у близини обале су изграђене:**

А	На копну, поред обале
Б	На средини океана
В	На врховима планина
Г	У мору, недалеко од обале

73	Да ли биомаса спада у обновљиве изворе енергије?
А	Не, јер се остаци древних организама из дубоке унутрашњости Земљине коре не могу заменити
Б	Не, јер се њена енергија сагоревањем претвара у електричну енергију
В	Да, јер се енергија не може уништити
Г	Да, јер биљке можемо поново да засадимо

74 **У Бразилу се 1/5 горива за путничка возила производи од:**

А	Кора банана
Б	Зрна кафе
В	Шећерне трске
Г	Кокосовог уља

75 Која од понуђених врста електрана не користи снагу воде?

А Хидроелектрана

Б Термоелектрана

В Електрана са пумпом

Г Електрана која користи снагу таласа

76 Која од понуђених европских земаља, позната по вулканској активности, производи 1/3 своје електричне енергије из геотермалних извора?

А Шпанија

Б Италија

В Исланд

Г Ирска

77 Колики удео укупно произведене електричне енергије у свету долази из обновљивих извора (укључујући и хидроелектране)?

А Мање од 5%

Б 10%

В 15%

Г Више од 20%

78 Која од земаља је прва у свету достигла да 50% енергије производи помоћу ветроелектрана?

А Аустралија

Б Данска

В САД

Г Велика Британија

79 Који би од наведених градова могао да највише искористи соларну енергију?

А Каиро

Б Осло

В Лондон

Г Москва

80 У којој земљи је изграђена прва електрана на снагу плиме и осеке?

А Јапан

Б Велика Британија

В Француска

Г САД

81 Какво је значење ознаке „Класа А” на електричним уређајима произведеним у Европској унији?

А	Уређаји су произведени у енергетски ефикасним фабрикама
Б	Уређаји су безбедни за употребу
В	Уређаји троше велику количину енергије
Г	Уређаји троше врло мало енергије

82 Шта мери термална камера?

А Губитак топлоте из цеви стамбених и јавних зграда

Б Дистрибуцију топлоте на било којој површини, као што су зидови зграда

В Емисију угљен-диоксида из индустријских постројења

Г Количину топлоте која се користи за одржавање топлоте у згради

83 Која од наведених активности одржавања унутрашње температуре зграде није прихватљива за животну средину?

А Употреба електричних грејалица

Б Употреба рефлектора топлоте иза радијатора

В Изолација улазних врата

Г Заптивање пукотина на прозорима

84 Зашто је боље користити ЛЕД сијалице, иако су скупље од енергетски ефикасних флуоресцентних сијалица?

А Имају разноврснији дизајн, што их чини погодним за различите врсте лампи

Б Могу се одлагати заједно са осталим отпадом (не захтевају посебну обраду)

В Не садрже потенцијално опасну живу, дуже трају и троше мање енергије

Г Неломљиве су, јер су израђене од посебно јаке пластике

85

Шта значи угљенични отисак?

А	Емисија угљен-диоксида из свих индустријских постројења
Б	Укупне резерве угљеника у шумама планете
В	Укупне емисије (директне или индиректне) свих гасова са ефектом стаклене баште произведене од стране особе, организације, догађаја, производа, града или земље
Г	Резерве угљеника који се трансформише у угљен-диоксид када се сагоревају фосилна горива како би се добила електрична енергија

86 **Који се CO_2 еквивалент користи за прорачун?**

А Укупни угљен-диоксид који се емитује у атмосферу од неколико сличних предузећа или организација

Б Уштеда на потрошњи горива за загревање објеката

В Количина CO_2 коју апсорбује постројење током употребе

Г Концентрација свих гасова са ефектом стаклене баште који се емитују приликом различитих активности, изражен у виду CO_2 ради олакшавања мерења и разумевања

87 Који је најбољи начин да сазнате енергетску ефикасност кућног апарата?

А Да прочитате његову налепницу енергетске ефикасности

Б Да очитате колико троши енергије

В Рок употребе апарата

Г На основу материјала од којег је направљен

88 Како појединац или компанија могу надокнадити учинак свог угљеничног отиска?

- **А** Одабиром нових енергетски ефикасних уређаја
- **Б** Искључивањем уређаја и светла када се не користе
- **В** Смањењем броја извора осветљења
- **Г** Садњом дрвећа

89 Која врста транспорта емитује највећу количину гасова са ефектом стаклене баште?

А Железнички

Б Бродски

В Авионски

Г Друмски

90 **Шта је „заједничко путовања аутомобилом“ (карпул)?**

А	Нова врста возила са погоном на соларне батерије
Б	Коришћење истог аутомобила за истовремени превоз неколико људи од заједничког почетног места до заједничког одредишта
В	Стандард животне средине за моторе возила
Г	Коришћење заједничког паркинг места

91 Који од понуђених начина обиласка града има најмањи утицај на климатске промене?

А	Јавни превоз, као што су градски аутобуси, тролејбуси и трамваји
Б	Путничка возила са малом потрошњом горива
В	Бицикл
Г	„Заједничко путовање аутомобилом“ (карпул) како би се дошло до истог места у граду

92 **Активна зграда је зграда у којој се:**

А **Не користи енергија**

Б **Производи енергија**

В **Контролише рачунарским системом**

Г **Становници боре за очување животне средине**

93 У северним земљама, пасивна зграда је она која:

- **А** Не користи енергију
- **Б** Је добро изолована и не губи готово никакву енергију
- **В** Не задовољава грађевинске стандарде
- **Г** Није контролисана рачунарским системом

94 **Највећи део губитака топлоте из зграде је преко:**

А Пода

Б Прозора

В Зидова

Г Плафона

95 Којој од понуђених врста отпада треба најдуже времена да се разложи?

А Папир

Б Прехрамбени отпаци

В Пластика

Г Челик

96 Коју торбу треба да понесете у куповину да бисте смањили угљенични отисак?

А	Не носите торбу-користите торбу за једнократну употребу
Б	Носите своју пластичну кесу
В	Носите своју папирнату кесу
Г	Носите своју платнену торбу

97 Који од производа који купује твоја породица има најмањи угљенични отисак?

А Локални производи

Б Производи донети из неких других делова земље

В Производи из суседних земаља

Г Егзотични производи из далеких земаља

98 Шта ће од овога учинити посуђе енергетски ефикасним?

А Дно посуде треба да буде конкавно

Б Поклопац треба да буде на посуди

В Основа посуде треба да буде мања од површине рингле

Г Посуда треба да буде увек отворена

99 Која је земља прва изградила активну кућу?

А Кина

Б Данска

В Шпанија

Г САД

100 У којој земљи је потписан Кјото протокол?

А САД

Б Јапан

В Немачка

Г Француска